

Bryssel den 24 november 2017
(OR. en)

14867/17

**Interinstitutionellt ärende:
2008/0140 (CNS)**

**SOC 760
ANTIDISCRIM 59
JAI 1097
MI 872
FREMP 134**

RAPPORT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper I)/rådet
Föreg. dok. nr:	14071/17
Komm. dok. nr:	11531/08 - COM(2008) 426 final
Ärende:	Förslag till rådets direktiv om genomförande av principen om likabehandling av personer oavsett religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning – Lägesrapport

I. INLEDNING

Den 2 juli 2008 antog kommissionen ett förslag till rådets direktiv som syftar till att utvidga skyddet mot diskriminering på grund av religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning till att omfatta områden utanför arbetslivet. För att komplettera den befintliga unionslagstiftningen¹ på detta område är det tänkt att man i förslaget till det övergripande direktivet om likabehandling skulle förbjuda diskriminering på ovannämnda grunder när det gäller följande områden: socialt skydd, inklusive social trygghet samt hälso- och sjukvård, utbildning och tillgång till varor och tjänster (däribland bostäder).

¹ Framför allt rådets direktiv 2000/43/EG, 2000/78/EG och 2004/113/EG.

Det stora flertalet delegationer välkomnade i princip förslaget och många ställde sig bakom dess syfte att komplettera den befintliga rättsliga ramen genom att alla fyra diskrimineringsgrunderna tas upp med ett övergripande tillvägagångssätt.

De flesta delegationerna har framhållit vikten av att man främjar likabehandling som ett gemensamt socialt värde inom EU. Flera delegationer har särskilt betonat förslagets betydelse i samband med genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Vissa delegationer skulle emellertid ha föredragit mer långtgående bestämmelser vad avser funktionshinder.

Samtidigt som vissa delegationer framhåller vikten av att bekämpa diskriminering har de tidigare ifrågasatt nödvändigheten av kommissionens förslag, vilket de anser inkräktar på den nationella behörigheten i vissa frågor och står i strid med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen. Vissa delegationer är alltså emot att socialt skydd och utbildning ska ingå i tillämpningsområdet. Två delegationer vidhåller allmänna reservationer.

Vissa delegationer har också begärt förtydliganden och framfört betänkligheter, särskilt när det gäller bristen på rättslig säkerhet, behörighetsfördelningen samt förslagets praktiska, finansiella och rättsliga konsekvenser.

För närvarande vidhåller samtliga delegationer allmänna granskningsreservationer mot förslaget. Den tjeckiska, danska, maltesiska och brittiska delegationen vidhåller reservationer för parlamentsbehandling. Kommissionen har bekräftat att den i detta skede står fast vid sitt ursprungliga förslag och vidhåller en granskningsreservation mot varje ändring av detta.

Europaparlamentet antog sitt yttrande i enlighet med samrådsförfarandet den 2 april 2009². Efter Lissabonfördragets ikraftträdande den 1 december 2009 omfattas förslaget nu av artikel 19 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, vilket innebär att det krävs ett enhälligt beslut i rådet efter Europaparlamentets *godkännande*.

² Se dok. A6-0149/2009. Jean Lambert (UK/LIBE/De gröna/Europeiska fria alliansen) är för närvarande Europaparlamentets föredragande.

II. RÅDETS ARBETE UNDER DET ESTNISKA ORDFÖRANDESKAPET

Under det estniska ordförandeskapet fortsatte arbetsgruppen för sociala frågor sin behandling av förslaget³ med utgångspunkt i två förslag till utformning från ordförandeskapet.⁴

Diskussionerna i arbetsgruppen har särskilt inriktats på följande huvudfrågor:

a) **Diskriminering på flera grunder** (*artiklarna 2.2 och 2.3a och skälen 12 och 12ab*)

I förslagen till utformning försökte ordförandeskapet förtydliga begreppet diskriminering på flera grunder, vilket tidigare hade införts i texten, för att bättre skydda diskrimineringsoffer.

Ordförandeskapet betonade att diskriminering på flera grunder var vanligt i praktiken men likväl mycket svårt att bevisa och att de särskilda diskrimineringsgrunderna vid diskriminering på flera grunder dessutom togs upp i olika instrument. Därför omfattar det utkast till direktiv som man förhandlar om religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder och sexuell läggning medan könsdiskriminering tas upp i direktiv 2004/113/EG⁵ och diskriminering på grund av ras eller etniskt ursprung i direktiv 2000/43/EG.⁶

Ordförandeskapet föreslog därför att man skulle införa korshänvisningar till de ovannämnda direktiven i artikel 2.3a och förklara begreppet i ett skäl enligt följande:

³ Mötena hölls den 20 september och 14 november.

⁴ Se dok. 11875/17 och 12480/17.

⁵ Rådets direktiv 2004/113/EG av den 13 december 2004 om genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster. EUT L 373, 21.12.2004, s. 37.

⁶ Rådets direktiv 2000/43/EG av den 29 juni 2000 om genomförandet av principen om likabehandling av personer oavsett deras ras eller etniska ursprung. EUT L 180, 19.7.2000, s. 22.

"Diskriminering på flera grunder innefattar diskriminering i alla dess former på grundval av en kombination av två eller flera av följande grunder: religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning eller, under vissa omständigheter, ras eller etniskt ursprung. Sådan diskriminering på flera grunder kan också bero på en kombination av två eller flera grunder, som var och en för sig inte skulle leda till diskriminering av den berörda personen" (skäl 12 ab).

Många delegationer upprepade sitt stöd för att begreppet diskriminering på flera grunder togs upp i direktivet och välkomnade den nya ordalydelse som införts.

Kommissionen, som också var mycket positiv till att diskriminering på flera grunder togs upp, betonade att man måste säkerställa att diskriminering på flera grunder på grundval av kön och ras, som är den enda formen av diskriminering på flera grunder som inte ingår i definitionen, också omfattas fullt ut. Till följd av tidigare förslag från vissa delegationer stödde kommissionen också att man inför en hänvisning till direktiv 79/7/EEG⁷ i texten.

Två delegationer kunde dock inte godta att diskriminering på flera grunder togs upp i direktivet, bland annat på grund av att de var tveksamma till den praktiska genomförbarheten. Vissa andra delegationer vidhöll granskningsreservationer angående denna fråga.

b) Uppgifter om likabehandling (artikel 15.4 och skäl 28)

För att ge medlemsstaterna mer flexibilitet hade ordförandeskapet i förslagen till utformning omformulerat kraven rörande insamling av statistik och uppmanat medlemsstaterna att främja insamling av uppgifter om likabehandling och diskriminering i enlighet med nationell lagstiftning och praxis samt tillämplig unionslagstiftning, framför allt vad gäller skydd av personuppgifter.

Många delegationer välkomnade den nya ordalydelsen.

⁷ Rådets direktiv 79/7/EEG av den 19 december 1978 om successivt genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet. EGT L 6, 10.1.1979, s. 24.

c) **Övriga frågor** (skälen 2a, 4, 5a, 6, 7, 12, 12ab, 21 och 28)

Ordförandeskapet har gjort ett antal anpassningar av skälen och bland annat lagt till ett särskilt skäl om Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (skäl 2a) samt hänvisningar till politiska förklaringar från rådet om diskriminering (skäl 5a) och till kommissionens rekommendation om den europeiska pelaren för sociala rättigheter (skäl 7).

III. KVARSTÅENDE FRÅGOR

Det krävs ytterligare diskussioner om ovanstående frågor samt om ett antal andra kvarstående frågor, bland annat följande:

- Direktivets tillämpningsområde, eftersom vissa delegationer var emot att socialt skydd och utbildning skulle ingå.
- Ytterligare aspekter på behörighetsfördelning och subsidiaritet.
- Rättslig säkerhet i fråga om de skyldigheter som kommer att införas genom direktivet.

Ytterligare uppgifter om delegationernas ståndpunkter finns i dok. 12362/17 och 14071/17.

IV. SLUTSATS

Även om man under det estniska ordförandeskapet har gjort verkliga framsteg med de frågor som diskuterats krävs det ytterligare politiska diskussioner innan rådet kan uppnå den enhällighet som krävs.